

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/24-11191
Otsuse kuupäev	27.12.2024
Komisjoni koosseis	Taavi Hein
Tarbija	
Kaupleja	Sevi Kodukaubad OÜ (10379727)
Tarbija nõue	Kahju hüvitamine 81,60€

Resolutsioon:

1. Tarbija avaldus rahuldada. Kaupleja kohustub tarbijale hüvitama VÕS § 115 lg 1 alusel 81,60 eurot.
2. Kui vaidlevad pooled ei nõustu komisjoni otsusega, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Tarbija ostis 24.04.2023 AS-ilt FEB boileri. Müüjalt sai tarbija ostuga kaasa boileri kasutus- ja paigaldusjuhendi, boileri paigaldaja tuli tarbijal ise otsida.

Seadme paigaldas kaupleja.

Paigaldusakti ega informatsiooni paigaldustöö garantii kohta tarbija ei saanud.

Boiler läks 05.04.2024 rikki.

Müüja esindaja AS Plastor leidis, et rikke põhjuseks on paigaldusviga - toitekaabel on paigaldatud üle küttekeha ning kuumuse mõjul on isolatsioon rikutud ja toimunud lühis. Müüja vahetas 11.04.2024 tasulise tööna toitekaabli ja elektroonikabloki. Remont läks maksma 81,60 eurot.

Tarbija pöördus 11.04.2024 kaupleja poole pretensiooniga ja palus remondi maksumuse hüvitada.

Kaupleja asus seisukohale, et Plastori kui huvitatud isiku ekspertiis ei ole usutav ning et tegemist on elektroonika veaga. Milles elektroonika rike seisnes ja mis võis olla selle tekkepõhjus, kaupleja ei ole selgitanud.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja ei ole komisjonile oma seisukohta avaldanud

Komisjoni põhjendus:

Komisjon, olles tutvunud vaidluse aluseks olevate asjaolude, poolte seisukohtade ning esitatud tõenditega, rahuldab tarbija avalduse.

Tarbija on esitanud tarbijavaidluste komisjonile kahjunõude kaupleja vastu summas 81,60 eurot. Tarbija on avaldanud, et ostis 24.04.2023 boileri, mille paigalduse tellis kauplejalt. Boiler läks 05.04.2024 rikki. Tarbija lasi seadme parandada müüjal. Müüja leidis, et rikke põhjuseks oli paigaldusviga, toitekaabel oli paigaldatud üle küttekeha. Kuumuse mõjul sai kahjustada juhtmete isolatsioon ning tekkis lühis. Remon läks maksma 81,60 eurot.

Kaupleja keeldus kahju tarbijale hüvitamast põhjendades seda boileri elektroonika veaga. Kaupleja ei pea ekspertiisi usaldusväärseks.

Tarbija võib võlaõigusseaduse (VÕS) § 115 lg 1 ning §-de 127 ja 128 alusel nõuda kahju hüvitamist, kui on täidetud eelkõige järgmised üldised eeldused (vt ka Riigikohtu 20. märtsi 2012. a otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-5-12, p 27):

- kaupleja on kohustust rikkunud (VÕS § 115 lg 1);
- kaupleja vastutab lepingu rikkumise eest (VÕS § 115 lg 1), st rikkumine ei ole VÕS § 103 lg 1 järgi vabandatav;
- tarbijale on tekkinud või tekib kahju (VÕS § 127 lg 1, § 128);
- kahju on hõlmatud rikutud lepingulise kohustuse kaitse-eesmärgiga (VÕS § 127 lg 2);
- kahju oli rikkumise võimaliku tagajärjena kauplejale lepingu sõlmimise ajal ettenähtav, v.a kui kahju tekitati tahtlikult või raske hooletuse tõttu (VÕS § 127 lg 3);
- rikkumise ja kahju vahel on põhjuslik seos (VÕS § 127 lg 4).

Põhimõtteliselt peab kõiki kahju hüvitamise nõude aluseks olevaid asjaolusid tsiviilkohtumenetluse seadustiku (TsMS) § 230 lg 1 esimese lause järgi tõendama tarbija. VÕS § 103 lg 1 teise lause järgi eeldatakse siiski, et kohustuse rikkumine ei ole vabandatav ja kaupleja peab kahju hüvitamise kohustusest vabanemiseks tõendama, et rikkumine oli vabandatav.

Põhjusliku seose tõendamine lepingurikkumise ja kahju vahel (VÕS § 127 lg 4) on samuti tarbija ülesanne. Põhjusliku seose tuvastamisel tuleb juhendada *conditio sine qua non* põhimõttest, mille järgi ajaliselt eelnev sündmus loetakse hilisema sündmuse põhjuseks, kui ilma esimese sündmuseta poleks ajaliselt hilisemat sündmust toimunud. Selleks saab kasutada elimineerimise meetodit, mille abil jäetakse kaupleja väidetav tegu mõtteliselt kõrvale ja uuritakse, kas kahjulik tagajärg oleks ilma selleta saabunud (vt selle ja ka põhjusliku seose kindlakstegemise kohta üldiselt Riigikohtu 26. septembri 2006. a otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-53-06, p 11). Tegevusetuse

korral saab kasutada asendamismeetodit, mille abil asendatakse ärajäänud tegevus mõtteliselt ning vaadatakse, kas kahju oleks siis jäänud olemata.

Kui kahju põhjustab küll tarbija käitumine, kuid samasugune kahju oleks tekkinud hiljem ka muust asjaolust tulenevalt, tuleb ka muud asjaolu (kahju tekkimise teist põhjust) arvestada. Sellise muu asjaolu esinemise korral on võlgniku kahju hüvitamise kohustus väiksem, kuid võib olla ka välistatud.

Komisjonile esitatud tõenditest, sh ekspertiisist ja fotomaterjalist nähtub, et isolatsioon on sulanud ning boileril on kuumuse jälg. Kaupleja väide, et tegemist oli elektroonika veaga, ei ühti komisjonile esitatud fotomaterjaliga.

Kaupleja ja tarbija sõlmisid boileri paigaldamiseks töövõtulepingu VÕS § 635 lg 1 tähenduses, mille kohaselt kohustus kaupleja töövõtjana paigaldama boileri ning tarbija kohustus maksta tasu.

Tehtud töö ei vasta lepingutingimustele, sest juhtmed ei olnud isoleeritud küttekehast ning puutusid küttekehaga kokku, mistõttu lakkas boiler töötamast. Tööna tehtud asja ebaõigest paigaldamisest tulenevat lepingutingimustele mittevastavust loetakse võrdseks töö lepingutingimustele mittevastavusega, kui asja paigaldas töövõtja või kui seda tehti tema vastutusel. Sama kehtib, kui asja paigaldas tellija ja ebaõige paigaldamine tulenes töövõtja antud puudulikust teabest asja paigaldamise kohta. Komisjonile esitatud fotod ja boileri müüja koostatud akt tõendavad tarbija väidet, et kaupleja töö ei vastanud lepingutingimustele. VÕS § 77 lg 1 teise lause kohaselt, kui lepingulise kohustuse täitmise kvaliteet ei tulene lepingust või seadusest, peab lepingupool kohustuse täitma asjaolusid arvestades vähemalt keskmise kvaliteediga. Kaupleja on rikkunud seega kohustust, täites lepingut alla keskmise kvaliteedi ja paigaldades boileri juhtmed valesti.

Komisjonile ei ole esitatud asjaolusid, mis annaks aluse järeldamiseks, et kaupleja ei vastuta rikkumise eest. Kaupleja küll ei nõustu tarbija nõudega ega ekspertiisiaktiga, ent ei ole enda seisukohta põhjendanud. Kohustuse rikkumine on vabandatav, kui võlgnik rikkus kohustust vääramatu jõu tõttu. Vääramatu jõud on asjaolu, mida võlgnik ei saanud mõjutada ja mõistlikkuse põhimõttest lähtudes ei saanud temalt oodata, et ta lepingu sõlmimise või lepinguvälise kohustuse tekkimise ajal selle asjaoluga arvestaks või seda väldiks või takistava asjaolu või selle tagajärje ületaks (VÕS § 103 lg 2). Vääramatu jõu asjaolusid ei esine.

Tarbijale on tekkinud otsene varaline kahju VÕS § 128 lg 2 tähenduses. Kui asja on kahjustatud, hõlmab kahjuhüvitis eelkõige asja parandamise mõistlikud kulud ning võimaliku väärtuse vähenemise (VÕS § 132 lg 1). Tarbija tasus boileri parandamise eest müüjale 81,60 eurot.

Komisjon leiab, et tekkinud kahju on praegusel juhul kaetud ka rikutud kohustuse kaitse-eesmärgiga VÕS § 127 lg 2 mõttes. Seaduse mõte on kaitsta tarbijat tekkinud kahju eest läbi normide, mis sätestavad töö vastavuse nõutavuse lepingutingimustele ja vähemalt keskmisele kvaliteedile.

Samuti pidi kaupleja tekkinud kahju võimaliku rikkumise tagajärjena nägema ette, või pidi ette nägema lepingu sõlmimise ajal. Kahju on tekitatud kaupleja hooletusest.

Tekkinud kahju on ka põhjuslikus seoses kaupleja teoga (VÕS § 127 lg 4). Tekkinud kahju on

kaupleja teo vahetu tagajärg. Kui kaupleja oleks boileri paigaldamisel olnud hoolas, siis ei oleks tarbijale kahju tekkinud.

Lähtudes ülaltoodud kaalutlustest, rahuldab komisjon tarbija avalduse. Kauplejal tuleb tarbijale hüvitada boileri parandamise maksumus summas 81,60 eurot.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Taavi Hein

/allkirjastatud digitaalselt/